

Starovice : Smartgrid bytové výstavby

FENOMÉN CHYTRÝCH DOMÁCNOSTÍ DOPLŇUJÍ I CHYTRÉ SÍTĚ – SMART GRIDS. OBOJÍ SE PROPOJUJE NAPŘÍKLAD VE STAROVICÍCH NA BŘECLAVSKU, KDE PRÁVĚ VZNIKÁ JEDINEČNÝ PROJEKT SMART VILLAGE. CO ELEKTRICKÉ SÍTĚ BUDOUCNOSTI DOKÁŽOU A JAKÝ JE JEJICH VÝZNAM?

Ve Starovicích poblíž Hustopečí vzniká unikátní laboratoř. 41 rodinných domů vybavených fotovoltaikou a tepelnými čerpadly počítá i s wallboxy pro dobíjení elektromobilů. Investorem nových rodinných domů v nízkoenergetickém standardu je firma Přemysl Veselý invest a po energetické stránce projekt zajišťuje společnost E.ON, která lokalitu vybaví chytrou energetickou sítí, tzv. Smart Grids. V současnosti byla ve Starovicích dokončena infrastruktura a začíná se s výstavbou rodinných domů. První lidé by se do tamních chytrých domů mohli nastěhovat koncem příštího roku. „Nasazujeme nejen chytrou trafostanici, ale i elektrickou síť s obousměrnou datovou komunikací. Díky ní jsme například schopni lépe kontrolovat a řídit distribuční soustavu,“ vysvětluje Lukáš Svoboda, který má v E.ONu na starosti mimo jiné i projekty Smart City.

” : Jaká data získáváte díky technologii Smart-Grids?

Především data potřebná pro monitorování a řízení distribuční soustavy. Díky nástupu SmartGrids posouváme chytré prvky do nižších napěťových hladin, a tím i blíže k zákazníkům. Na distribučních trafostanicích máme přesný přehled o všech elektrických veličinách a stavu jednotlivých prvků. Chytrý elektroměr u zákazníka nám měří napětí, proudy, výkony, a to dokonce po jednotlivých fázích přímo v místě spotřeby. Namě-

řená data z trafostanic a chytrých elektroměrů se pak scházejí v centrálních systémech, kde s nimi pracujeme pro řízení distribuční soustavy. Dle naměřených dat také plánujeme modernizaci a rozvoj elektrických sítí.

: Mohou tato data využít i obce?

Naměřená data si samozřejmě nenecháváme jen pro sebe. Vlastníkům odběrných míst je v přehledné formě poskytneme skrze webový portál. Pro obce připravujeme speciální webové

stránky s informacemi o odběrných místech, včetně průběhu jejich spotřeby. Obec, či obecní energetici, pak mohou s daty pracovat, efektivněji nakupovat elektřinu, případně hledat oblasti, kde je prostor snížit její spotřebu.

: Kolik zákazníků už chytré sítě využívá?

Přesné počty je samozřejmě obtížné stanovit. Pokud sbíráme data na trafostanici, tak je máme od všech zákazníků, kteří z ní odebírají elektrickou energii. Pokud máme

čísla konkretizovat na odběrná místa, tak u 30 000 zákazníků sbíráme data z elektroměrů pro měření typu A nebo B. Postupně nasazujeme klasické chytré elektroměry pro měření typu C a do konce roku 2023 chceme nainstalovat téměř třicet tisíc nových kusů. Dále plánujeme vyměnit dalších 300 000 elektroměrů za chytré. To nám přikazuje legislativa a tato rozsáhlá výměna bude dokončena přibližně ke konci roku 2027.

: Jaká je budoucnost chytrých sítí?

Budoucnost SmartGrids je samozřejmě obrovská. Získáváme spoustu informací, a pokud se s nimi naučíme dobře pracovat a využijeme je jako efektivní nástroje, tak energetiku čeká obrovská změna. Díky chytrým technologiím budeme snadno a rychle lokalizovat poruchy. V ideálním případě zákazník poruchu ani nezaznamená, protože díky SmartGrids se distribuční soustava sama přepojí a poruchou postižený úsek vymanipuluje. Díky nově instalovaným chytrým elektroměrům se změní i obchod s elektřinou.

: Jak se tato technologie implementuje do stávajících staveb?

Instalace komponentů SmartGrids do stávajících objektů distribuční soustavy není složitá, ale záleží vždy na konkrétním případě. Někdy se vše vejde do stávajícího objektu a v trafostanici se vymění rozvaděč vysokého napětí a nízkého napětí za chytré. Někdy je místa málo a musí se vyměnit celá trafostanice. S instalací chytrého elektroměru je to velmi jednoduché, to se jen vymění kus za kus. Nový chytrý elektroměr je stejně veliký jako ten starý, v případě dvoutarifních odběrných míst se jen přepojí kabely z přijímače do chytrého elektroměru.

: Jak chytré sítě lidé využijí pro chytré domácnosti?

Chytrá domácnost (Smart home) je koncept bydlení s využitím informačních technologií zejména pro nastavení a regulaci vytápění, větrání, osvětlení, motorových žaluzií nebo zabezpečení ▶

domu. Ovládání jednotlivých prvků je obvykle sdruženo do jednoho ovládacího centra, často s dotykovou obrazovkou. Nastavovat a sledovat všechny systémy v domě je pak možné také na dálku přes internet v počítači, tabletu či mobilním telefonu. Chytrá domácnost tak svým majitelům zvyšuje pohodlí a šetří peníze. Chytrá síť rovněž využívá digitální technologie, aby lépe propojila výrobce, distributory a odběratele elektřiny. Když nabídka převyšuje poptávku, lehce například zjistíte, že právě platí nízký – levnější – tarif. Můžete pak díky propojení aplikace na informace z chytrých sítí efektivněji využívat domácí spotřebiče.

Dnes je podíl inteligentních domů na tuzemském trhu řádově v jednotkách procent. Jejich počet sice postupně narůstá, ale není tak rychlý jako v zahraničí. Je to podle mě dáno zejména omezenými finančními možnostmi zákazníků a určitým konzervatismem – zákazníci raději preferují tradiční rodinné domy.

: V čem je tento projekt tak jedinečný? Jaké technologie budou domy využívat?

Tento projekt je unikátní z několika aspektů. Na co jsem obzvláště hrdý a doufám, že se to nezmění, je fakt, že ač zde bude několik typů z celkového počtu 41 rodinných domů, u všech budeme garantovat jednotnou architekturu vnějšího

vzhledu i architekturu environmentální, co nejvíce šetrnou k životnímu prostředí, říká investor Přemysl Veselý.

Další výhodou těchto moderních domů bude jejich téměř energetická soběstačnost (kolem 70%), která dle mého názoru s neustálým zdražováním cen za energii bude v budoucnu jistě hrát svůj prim. Dokonce někteří energetičtí analytici předvídají výrazné zdražení. Zdůrazňuji, že všechny domy jsou navrženy v nízkoenergetickém standardu. Jsem toho názoru, že štěstí přeje připraveným, proto jsme vymysleli projekt, kde lidé budou moci spokojeně žít a relaxovat po náročné vykonané práci v krásné krajině jižní Moravy naplněné sluncem a neskutečně dobrým vínem místních vinařů.

Díky pečlivě zvoleným moderním technologiím, které jsme zde navrhli, aby člověku zpříjemnily a zjednodušily život v tomto složitém a náročném světě, získá kupující nadčasový dům připravený pro budoucnost. Samozřejmě zde budou fotovoltaické panely na střeše každého domu, které budou vyrábět el. energii a v kombinaci s tepelným čerpadlem poskytnou budoucím uživatelům jeden z nejlevnějších způsobů vytápění domácností. S radostí říkám, že Slunce nikomu fakturu nepošle, že? Podotýkám, že vše bude řídit chytrá řídicí jednotka, na kterou se budou moci připojit i jiné vymoženosti jako např.

Lukáš Svoboda

pracuje v energetické společnosti E.ON už 25 let.

Má bohaté zkušenosti jak v oblasti distribuční, tak i obchodní. Od roku 2006 pracoval jako oblastní manažer, v roce 2015 se stal vedoucím celého týmu oblastních manažerů. Tento tým primárně komunikuje s obcemi a městy (i v případě mimořádných událostí) a koordinuje, mimo jiné, projekty Smart City.

bazénová technika, el. otevírání a zavírání oken včetně stínících prvků, inteligentních zásuvek, meteostanice, alarm atd. Opravdu bude záležet na každém klientovi, co bude požadovat a co bude jeho prioritou, meze mu klást nebudeme.

Bioklimatická hliníková pergola bude zdobit terasu každého domu, u řadových domů bude samozřejmostí i přístřešek pro automobily, to aby v případě potřeby odclonily slunce, déšť a sněh. S hrozícím suchem vnímáme jako nutnou potřebu instalovat ke každému domu akumulaci nádrž na dešťovou vodu o objemu 5-7 m³ dle velikosti domu. Pochopitelně jsme mysleli i na elektromobilitu, proto bude mít každý dům přípravu pro dobíjecí infrastrukturu, vybudována zde bude i chytrá síť včetně nejmodernější trafostanice.

Prvořadou roli u nás sehrály i pečlivě zvážené kvalitní přírodní materiály zvolené na výstavbu rodinných domů, které splňují náročné tepelné a akustické vlastnosti. Výstavbu bude provádět mateřská firma Přemysl Veselý stavební a inženýrská činnost s.r.o., která úspěšně funguje na českém trhu více jak 30 let a je zárukou vysoké kvality. To jsou asi tak v kostce naše hlavní výhody tohoto unikátního projektu, doplňuje Přemysl Veselý.

Přemysl Veselý, ml.,
pracuje v oboru stavebnictví
přes 20 let, je jednatelem společnosti
PŘEMYSL VESELÝ invest. s.r.o.